

بررسی تاثیرات فرهنگ بر معماری بومی منطقه کردستان (سنندج)

احد نژاد ابراهیمی^{۱*}

امیر حسین فرشچیان^۲

سامان یوسفی^۳

چکیده

در دوران گذشته فرهنگ دارای ثبات بیشتری بود. گوناگونی قوم، نژاد، فاصله ها وابستگی به اقلیم ، سرزمین، سنت ها تأثیرات خود را روی اشکال و فضای معماری بر جا می گذاشت، این خصوصیات باعث بوجود آمدن تفاوت های شکلی متمایزی در الگوهای زندگی ، مکانهای زیستی و بناهایی نیایشی، آیینی و حتی سکونتگاهها می شد. فرهنگ ساختار زندگی است. ولی تحولات قرن اخیر باعث تغییراتی در بین برخی جلوه های زندگی و فرهنگ جامعه شد. انسان در زندگی روزمره خود، به گونه ای خودآگاه و ناخودآگاه، به ابراز حیات، عقیده و آرمان های خود می پردازد و معماری یکی از مظاهر تجلی اندیشه ها، باورها و احساسات است. فرهنگ یک جامعه در شیوه معماری و شهرسازی آن جامعه نمایش داده می شود. بنابراین با مطالعه معماری بومی منطقه ، می توان با فرهنگ یک ملت آشنا شد. تعامل با فرهنگ به معنی تأثیرگذاری دوطرفه این دو در یکدیگر است. ویژگی های بناها و معماری بومی شهرها در یک جامعه، در بافت فرهنگی مردم رسوخ می کند و مناسبات خانوادگی و اجتماعی خاصی را سامان می دهد. با توجه به این پیوند عمیق، یکی از پیش زمینه های هر گونه توسعه فرهنگی مطلوب، که دل مشغول حفظ پیوندهای خود با سنت های اصیل و معقول باشد، در این پژوهش ابتدا به بررسی تحقیقات و اسناد پیشین در زمینه تعریف فرهنگ و معماری بومی منطقه کردستان (سنندج)، و تأثیر این دو بر هم میپردازد. تا ارتباط بین موضوعات مختلفی که شناسایی شده اند پیدا شود. تحولات قرن حاضر، موجب دگرگونی ها و تغییراتی در بین برخی جلوه های زندگی و فرهنگ جامعه ایرانی و کم توجهی به معماری سنتی گردید. از طرفی سرعت وقوع این تحولات، مانع تطبیق آنها با فرهنگ جامعه شد.

واژه های کلیدی: فرهنگ، معماری بومی، کردستان

۱- استادیار گروه معماری، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه هنر اسلامی تبریز ، ایران - Ahadebrahimi@tabriziau.ac.ir

۲- دانشجوی دکتری معماری، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه هنر اسلامی تبریز ، ایران - AmirHoseinFarhshchian@tabriziau.ac.ir

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه ایرانمهر واحد قروه ، ایران - saman.yousefi13700@gmail.com